

Testamente, intressebevakning och kort om fullmakter

13.3.2026

Anne Lindgren-Slotte
Vicehäradshövding, juris magister, ekonomie magister
Lextera Law Oy Ab

Hallå där!

- Anne Lindgren-Slotte
- Vicehäradshövding, juris magister, ekonomie magister
- Lextera Law Oy Ab

Kontaktuppgifter:

anne.lindgren-slotte@lextera.fi

+358 50 344 7758

www.lextera.fi

Dagens fokus

1. Kort om testamenten

2. Kort om
intressebevakningsfullmakter

3. Kort om Suomi.fi - fullmakter

Kort om testamenten (1/6)

- Testamente= dokument i vilket du kan bestämma hur din egendom, dvs. din kvarlåtenskap, ska fördelas efter din död.
- Tänk dig alltid för och läs på om **konsekvenser** som följer av att:
  - låta uppgöra testament och
  - inte låta uppgöra testamente...
...i just ditt/ert fall.
- Om det inte finns något testamente, fördelas egendomen mellan arvingarna på det sätt som fastställs i lagen.
- Bröstarvingarna har oavsett testamente **alltid rätt till laglott**.
  - Dvs. hälften av den arvslott som bröstarvingen enligt arvsordningen skulle få om inget testamente fanns.

Kort om testamenten (2/6)

- **Testamente= strikt formbunden rättshandling.**
- **Jäviga vittnen:**
  - make/maka;
  - barn, barnbarn och deras barn;
  - ens egna föräldrar, far- och morföräldrar;
  - ens egna adoptivföräldrar, adoptivbarn;
  - bröder, systrar, halvbröder, halvsystrar och deras makar och
  - testamentstagare och deras nära släktingar.

Sambo är inte jävig enligt lag, men rekommenderas inte att man använder sambo som vittne.

Kort om testamenten (3/6)

- Testatorn behöver inte visa innehållet i testamentet för vittnena.
- Vanligaste testamentet bland makar, sambor och registrerade partner= **inbördes testamente**.
  - Ett testamente behövs om du vill lämna ett arv till din make/maka. **Utöver den del han/hon har rätt till i bodelningen av er gemensamma egendom.**
    - **Avväg - nyttjanderätt vs. äganderätt**
- En testator som upprättar ett **legat** kan bestämma i stor detalj hur egendomen ska fördelas, t.ex. i fråga om lösöre.

Kort om testamenten (4/6)

- Sk. **nödfallstestamente**, ärvdabalkens 10 kapitel 3 § 1 moment
  - Den som av sjukdom eller annat tvingande skäl är förhindrad att upprätta testamente på sätt som i 1 § är stadgat må göra det muntligen inför två samtidigt närvarande vittnen eller ock utan vittnen genom egenhändigt skriven och undertecknad handling.
  - I 1 momentet avsett testamente skall anses hava förfallit, om testator efter hindrets upphörande i tre (3) månaders tid varit i tillfälle att förordna om sin kvarlåtenskap på sätt i 1 § stadgat.

Kort om testamenten (5/6)

- **Möjligt att återkalla sitt testamente i samma ordning som det utfärdats.**
- **Var hittas testamentet?**
  - Om den anhöriga inte nämnt om saken → leta efter eventuellt testamente bland den avlidnes papper.
  - Förr var det relativt vanligt med förvaring av testamente mm. i bankfack eller vid den byrå som den avlidne/avlidna anlitat.

Kort om testamenten (6/6)

- Genom ett testamente kan du säkerställa att din egendom förblir i ditt barns ägo vid skilsmässa (sk. **villkor om giftorättsexkludering**). Detta är möjligt genom att du i testamentet bestämmer att arvtagarens make/maka inte har giftorätt till sådan egendom som arvtagaren fått genom testamentet (inklusive avkastning och sk. Surrogat, dvs. egendom som “kommer i dess ställe”).

Våga vara konkret

– och lyfta också svåra frågor.

Dagens fokus

1. Kort om testamenten

**2. Kort om
intressebevakningsfullmakter**

3. Kort om Suomi.fi - fullmakter

Kort om intressebevakningsfullmakt (1/8)

- Med en intressebevakningsfullmakt kan en person själv på förhand ordna skötseln av sina ärenden i det fall att han/hon i ett senare skede blir oförmögen att sköta sina ärenden p.g.a. exempelvis försämrat hälsotillstånd.
- Dvs. att “förbereda sig inför sämre dagar” oberoende av om det är åldersbetingat, olycka, svår operation eller allvarlig sjukdom.

Kort om intressebevakningsfullmakt (2/8)

- Lagen om intressebevakningsfullmakt trädde i kraft redan år 2007.
- Ger möjlighet att själv bestämma på förhand vem som ges möjlighet att fungera som intressebevakare.
- I likhet med uppgörande av testament har även detta juridiska dokument formkrav:
  - skriftlig;
  - fullmakten innebär ett bemyndigande;
  - i fullmakten utser fullmaktsgivaren fullmäktigen som ska ha gett sitt samtycke till uppgiften och anger vad fullmakten ska täcka och
  - underteckning av ojäviga vittnen

Kort om intressebevakningsfullmakt (3/8)

- Nära anhöriga får inte vara vittnen;
- Fullmakten kan återtas och uppdateras – dock bör formkraven iakttas;
- Uppgörs i enlighet med fullmaktsgivarens omständigheter vid tidpunkten för undertecknandet av intressebevakningsfullmakten
  - Men kan vara bra att fullmakten – från fall till fall – innehåller rätten att köpa och sälja egendom mm. På det sättet framgår redan på förhand ett givet godkännande.
  - En del byråkrati kan således kringgås, men reglerna gällande intressebevakningsfullmakter som MDB har ska ändå åttlydas.

Kort om intressebevakningsfullmakt (4/8)

- Fundera på om du som fullmaktsgivare vill utse andrahandsfullmäktige eller ersättare?
- Fullmakten fastställs, tillsammans med ansökan och tillbörligt läkarutlåtande, av MDB (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata).
- Intyg över fastställelse av MDB (mot kostnad).

Kort om intressebevakningsfullmakt (5/8)

- L om intressebevakningsfullmakt 32 §

Om en intressebevakningsfullmakt gäller företräddande av fullmaktsgivaren i hans eller hennes ekonomiska angelägenheter, ska fullmäktigen föra bok över fullmaktsgivarens tillgångar och skulder samt över vad som hand under redovisningsperioden.

Om en intressebevakningsfullmakt gäller företräddande av fullmaktsgivaren i andra än ekonomiska angelägenheter, är fullmäktige skyldig att göra anteckningar som gör det möjligt att redogöra för de åtgärder som **Lextera** vidtagits för fullmaktsgivarens räkning. LAW AB OY

Kort om intressebevakningsfullmakt (6/8)

- L om intressebevakningsfullmakt 30 §

Om en intressebevakningsfullmakt gäller företrädande av fullmaktsgivaren i hans/hennes ekonomiska angelägenheter, ska fullmäktigen inom tre (3) månader efter det att fullmakten fastställts, till förmyndarmyndigheten (MDB) lämna in en förteckning över de tillgångar och skulder i fråga om vilka fullmäktigen enligt fullmakten är behörig att företräda fullmaktsgivaren.

Kort om intressebevakningsfullmakt (7/8)

- L om intressebevakningsfullmakt 16 § - fullmäktigens allmänna skyldigheter:

Fullmäktigen ska vid fullgörandet av uppdrag för fullmaktsgivarens räkning samvetsgrant bevaka fullmaktsgivarens rättigheter och främja hans eller hennes hälsa.

Fullmäktigen ska hålla penningmedel och andra tillgångar som tillhör fullmaktsgivaren avskilda från sina egna tillgångar.

Kort om intressebevakningsfullmakt (8/8)

- L om intressebevakningsfullmakt 16 § - fullmäktigens allmänna skyldigheter (forts.):

Innan fullmäktigen fattar beslut i ett ärende som hör till uppdraget ska fullmäktigen ta reda på fullmaktsgivarens åsikt, om ärendet kan anses vara viktigt för fullmaktsgivaren och hörandet kan ske utan betydande svårigheter. Det är dock inte nödvändigt att höra fullmaktsgivaren, om han eller hon inte kan förstå sakens betydelse.

Våga vara konkret

– och lyfta också svåra frågor.

Dagens fokus

1. Kort om testamenten
2. Kort om
intressebevakningsfullmakter
- 3. Kort om Suomi.fi - fullmakter**

Kort om Suomi.fi – fullmakter (1/4)

- En fullmakt som getts i Suomi.fi-fullmakter är en elektronisk fullmakt, vars uppgifter sparas i fullmaktsregistret.
- Olika organisationers, såsom FPA:s, tullens mm., digitala tjänster kontrollerar i fullmaktsregistret om personen eller organisationen har rätt att uträtta ärenden för någon annans räkning.

Kort om Suomi.fi – fullmakter (2/4)

- I Suomi.fi – fullmakter kan du inte ge en fullmakt och skriva ut den för att uträtta ärenden vid besök. De givna fullmakterna är endast avsedda för elektronisk ärendehantering eller apoteksärenden.

Kort om Suomi.fi – fullmakter (3/4)

- Personen som gjort intressebevakningsfullmakt kan ha gett dig rätt att sköta hans/hennes ekonomiska ärenden i intressebevakningsfullmakten. I sådant fall kan du uträtta ekonomiska ärenden för hans/hennes räkning utan en separat Suomi.fi-fullmakt när MDB bekräftat intressebevakningsfullmakten.
- OBS – du kan inte sköta ärenden i de elektroniska tjänsterna om:

Kort om Suomi.fi – fullmakter (4/4)

- det finns fler än en intressebevakningsfullmäktig;
- intressebevakningsfullmäktigen har rätt att sköta ekonomiska ärenden endast för en viss del av egendomen eller
- intressebevakningsfullmäktiges behörighet i övrigt har begränsats
- Anvisningar: **“Så här använder du Suomi.fi-fullmakter som person”**

Sätt inte huvudet i jorden.

Ta kontakt!

Anne Lindgren-Slotte
Vicehäradshövding, juris
magister, ekonomie magister

anne.lindgren-slotte@lextera.fi
+358 50 344 7758

www.lextera.fi